

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ
ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
М.Х.ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ ӨҢІРЛІК
УНИВЕРСИТЕТІ**

МАГИСТРЛІК ДИССЕРТАЦИЯ ТАҚЫРЫБЫ

**Қазақстан Республикасында болашақ
педагогтердің цифрлы-креативті
құзіреттіліктерін қалыптастарудың
технологиялық және әдістемелік аспектілері**

**ҒЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІСІ: ПЕДАГОГИКА ҒЫЛЫМДАРЫНЫҢ ДОКТОРЫ, ПРОФЕССОР
БУЗАУБАКОВА КЛАРА ДЖАЙДАРБЕКОВНА**

МАГИСТРАНТ:

ЖАҚЫП ЖАНСАЯ ШАХМАНҚЫЗЫ

ЗЕРТТЕУДІҢ МАҚСАТЫ:

БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІҢ ЦИФРЛЫ-КРЕАТИВТІ ҚҰЗІРЕТТІЛІКТЕРІН ҚАЛЫПТАСТАРУДЫҢ ҒЫЛЫМИ-ТЕОРИЯЛЫҚ-ӘДІСНАМАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІН АЙҚЫНДАУ, ӘДІСТЕМЕСІН ЖАСАП ТИІМДІЛІГІН ЭКСПЕРИМЕНТ АРҚЫЛЫ ДӘЛЕЛДЕУ, ҒЫЛЫМИ НЕГІЗДЕЛГЕН ҰСЫНЫСТАР БЕРУ

1- Қазақстан Республикасында болашақ педагогтердің цифрлы-креативті құзіреттіліктерін қалыптастырудың ғылыми-теориялық негіздерін айқындау

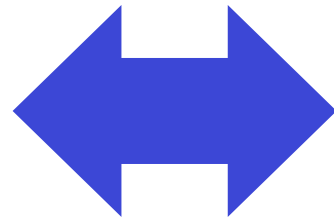
2-«Құзіреттілік», «жаңа ақпараттық технологиялар», «креативтілік», «цифрлы құзіреттілік», «креативті құзіреттілік» ұғымдарының мәнін анықтау

3-Болашақ педагогтердің цифрлы-креативті құзіреттіліктерін қалыптастыру мәселесінің ғылыми еңбектерде зерттелуін қарастыру

4-Қазақстан Республикасында болашақ педагогтердің цифрлы-креативті құзіреттіліктерін қалыптастырудың технологиялық және әдістемелік аспектілерін анықтау

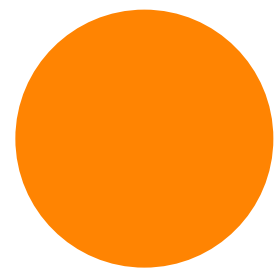
5-Қазақстан Республикасында болашақ педагогтердің цифрлы-креативті құзіреттіліктерін қалыптастыру бойынша жүргізілген тәжірибелік- эксперименттік жұмыстар арқылы тиімділігін тексеру

**Зерттеудің
көкейкестілігі:**

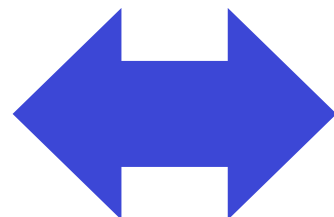

Әлемдік тәжірбие мен көптеген ғалымдардың зерттеулері кез-келген тұлға үшін, әсіресе педагог үшін цифрлы-креативті сауаттылықты ашу мен құзіреттілікті қалыптастыру маңызды екенін дәлелдеп отыр.

Елімізде де осы мәселе бойынша бірнеше жылдан бері белсенді жұмыстар жасалынуда. Алайда, жоғары көрсеткіштерге ие болу үшін еліміздің болашақ педагогтарына осы құзіреттікті қалыптастыру маңызды.

**Зерттеу
жұмысының
практикалық
маңыздылығы:**

Зерттеу нәтижелерін жоғары және орта арнаулы педагогикалық оқу орындарында, біліктілікті арттыру орталықтарындағы білім беру үдерісінде пайдалануға болады.

Зерттеудің ғылыми жаңалығымен теориялық маңыздылығы:

1- «Құзіреттілік», «жаңа ақпараттық технологиялар», «креативтілік», «цифрлы құзіреттілік», «креативті құзіреттілік» ұғымдарының мәнін анықталды.

2-Болашақ педагогтерінің цифрлы-креативті құзіреттіліктерін қалыптастырудың құрылымдық-мазмұндық моделі жасалды.

3-Болашақ педагогтердің креативті құзіреттілігін қалыптастырып, одан әрі дамытуға арналған гайд жасалынды.

4-Болашақ педагогтерге онлайн білім алуға қажетті платформалар мен сервистер туралы нұсқаулық жасалынды

5- ҚР болашақ педагогтерінің цифрлық-креативтілік көрсеткіштеріне талдау жасалынып, дамытуға ұсыныстар жасалды

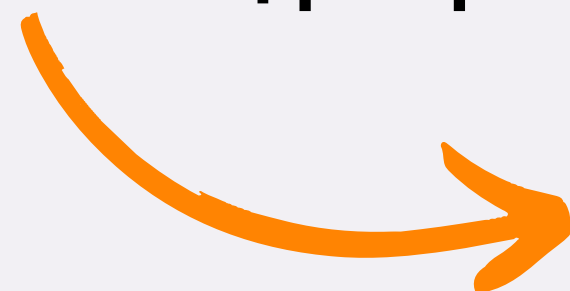
Құзіреттілік

Жаңа ақпараттық технологиялар

Цифрлы құзіреттілік

Креативтілік

Креативті құзіреттілік

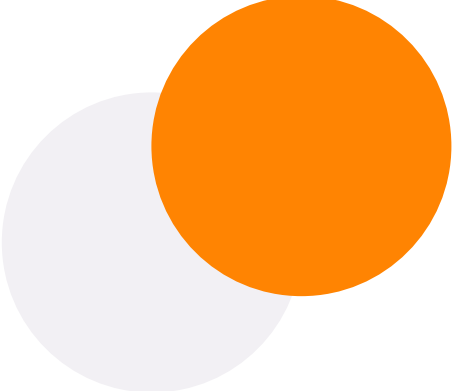

**Цифрлық құзіреттілікті әлем бойынша көптеген
ғалымдар зерттеуде:**

**Соның ішінде Д.Кристинис, Т.К.Энген,
Т.Х.Гивер, Л.М.Мифсуд, К.Томте,
И.Э.Алакай, Э.М.Шмидт, Д.Андерсон,
В.Шульц, Г.У. Солдатова,
Е.И.Рассказова, В.А.Болотов,
В.В.Сериков, В.Бутенко,
К.Полунин және т.б. атап
өтуге болады**

**М.М.Кашапов,
О.В.Соловьева,
Л.А.Халилова, Ф.
В.Шарипов,
Е.А.Александровна және
т.б. ғалымдар
креативтілік құзіреттілік пен педагог
үшін маңызы туралы зерттеу
еңбектерінде көрсеткен.**

Қазақстанның жоғары оқу орындары күш біріктіріп, moocs.kz Ашық білім берудің жеке ұлттық платформасын құрды. Ол бакалавриаттың негізгі пәндері бойынша 25 онлайн курсты ұсынады. Жаппай ашық онлайн курстарды құру еліміздегі көптеген жоғарғы оқу орындарының тәжірбиесінде қолданылып келе жатыр. Оның ішінде Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ, М.Әуезов атындағы ОҚМУ т.б еліміздегі үлкенді-кішілі 15 ЖОО іске асырылуда.

➤ Coursera

➤ Khan Academy

➤ Mugalim / ASP / MDS

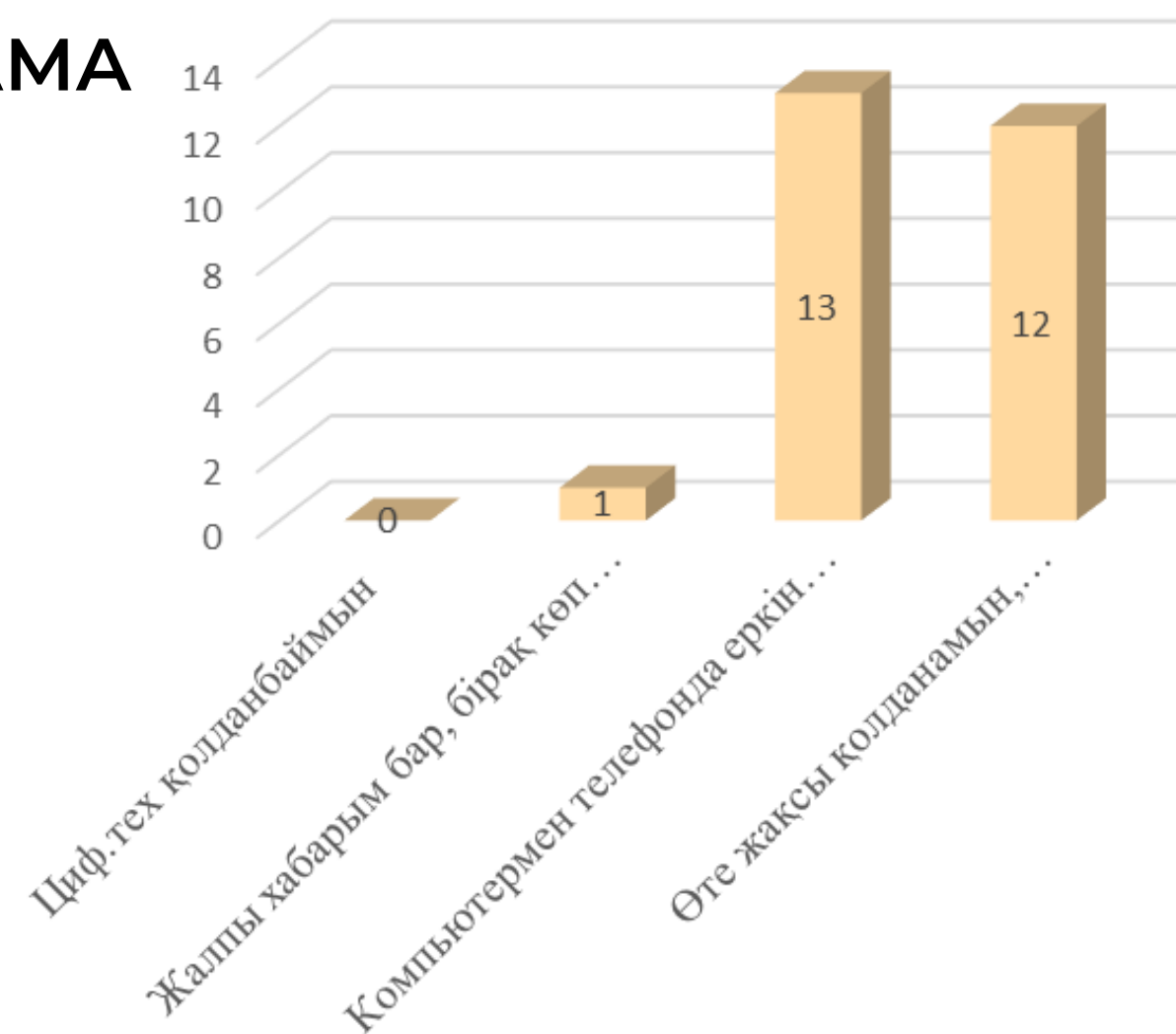
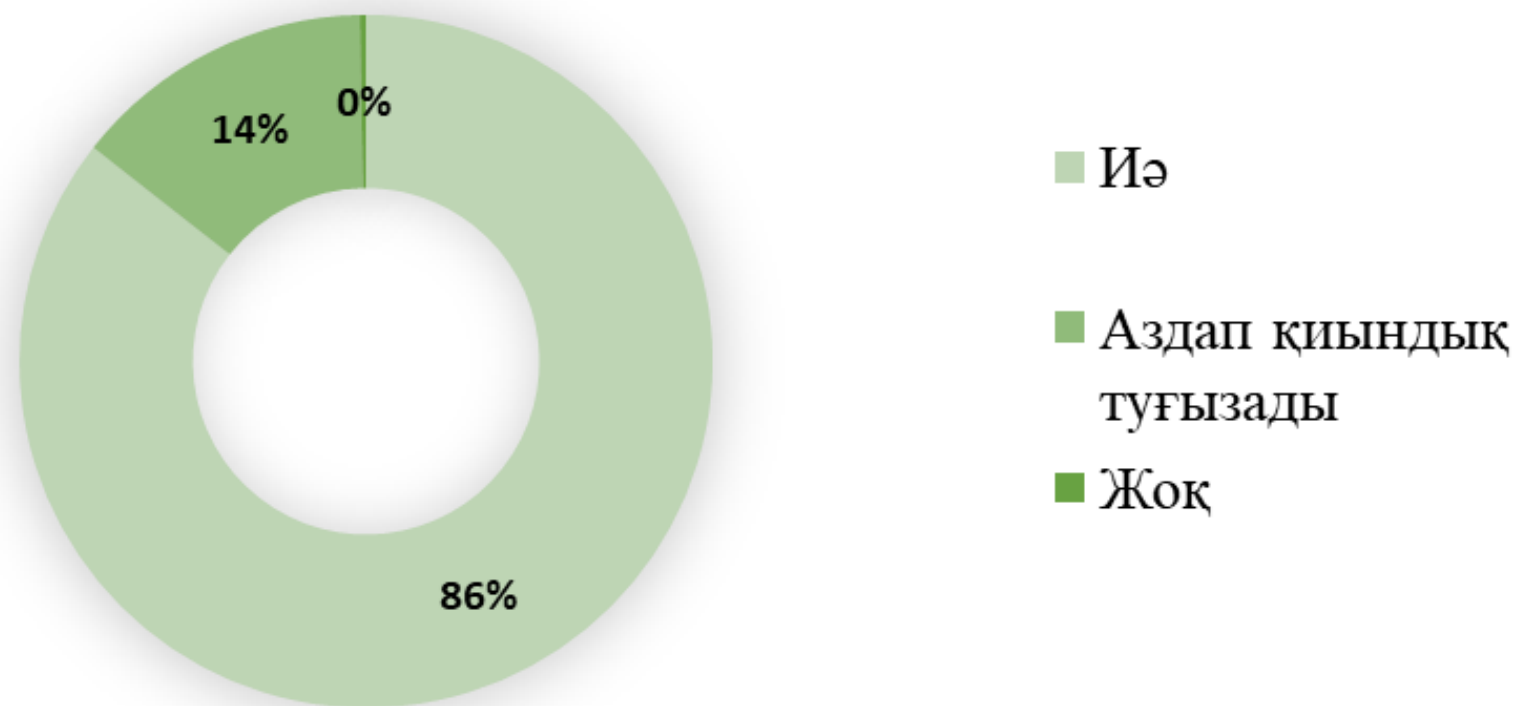
➤ Zoom / Moodle / Canvas / Sirius

Педагог мамандығы бойынша білім алып жатқан студенттерімізден сауалнамалар алған болатынбыз. Сауалнамаға бақылау топ ретінде М.Х.Дулати атындағы Тараз өңірлік университетінің 62 студенті, эксперименттік топ ретінде Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік мемлекеттік университетінің 8 студенті, 15 педагог және 20 әлеуметтік желі қолданушылары қатысты. Ескерте кететін жайт әлеуметтік желі арқылы алынған сауалнамаға әртүрлі жастағы және әртүрлі мамандық иелері қатысты.

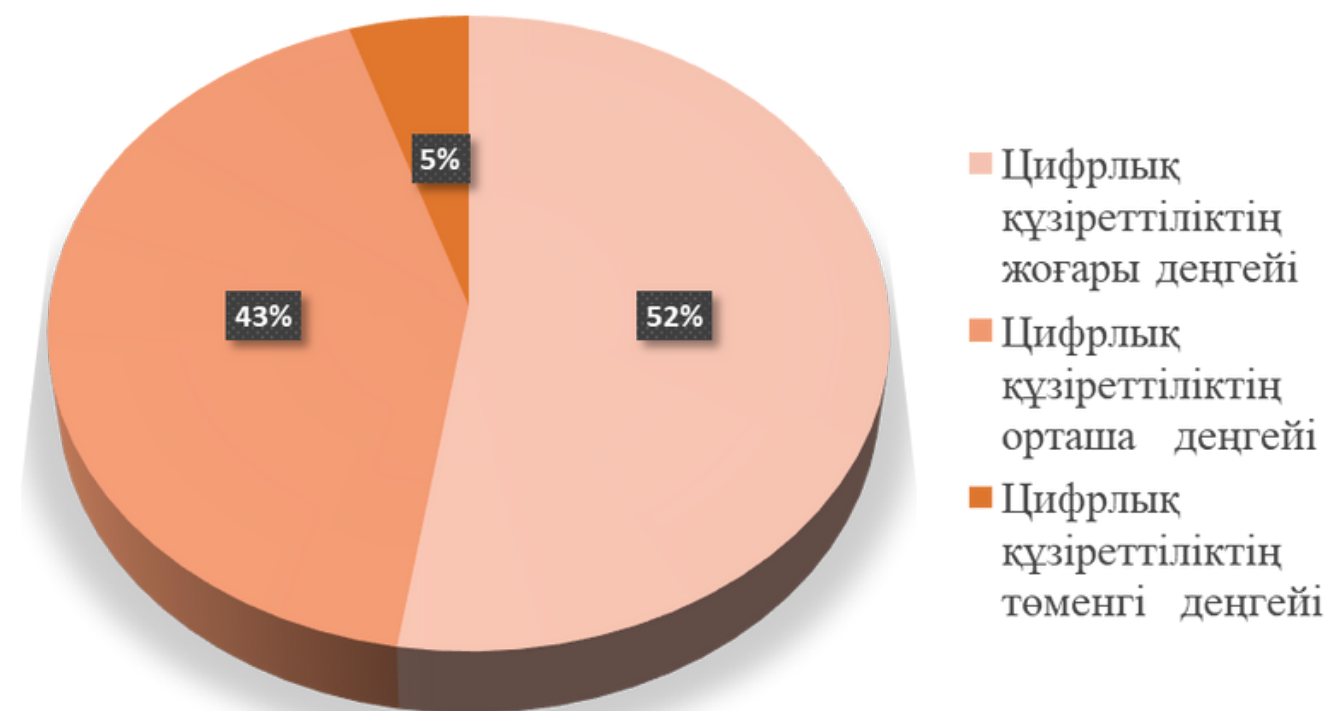
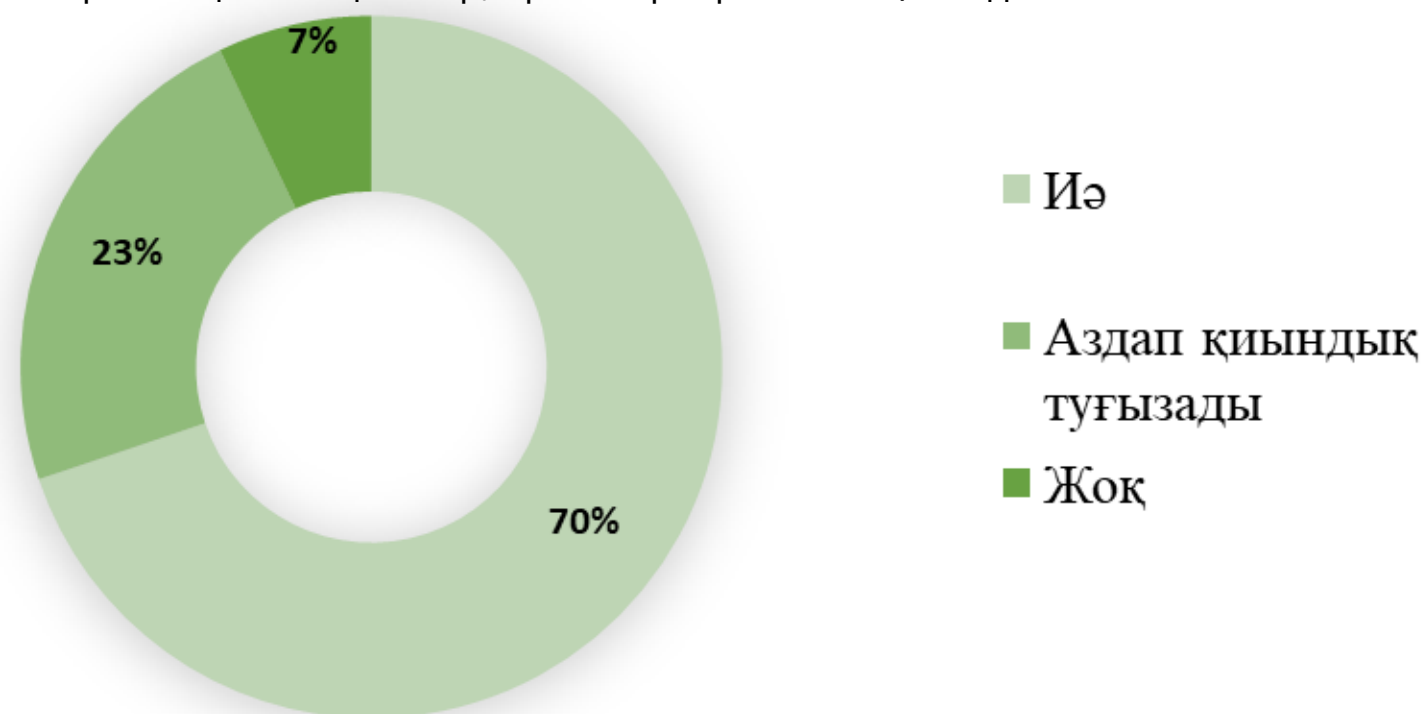
Креативтілік көрсеткіші	ЖОО оқытушылары	Дулати университетінің студенттері	Қ.Жұбанов университетінің студенттері	Желі қолданушылары
Ең көп ұпай	34	39	32	38
Ең аз ұпай	24	23	28	19
Орта ұпай	29	31	30	28

БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІҢ ЦИФРЛЫҚ ҚҰЗІРЕТТІЛІГІНІҢ КӨРСЕТКІШІН АНЫҚТАУҒА АРНАЛҒАН САУАЛНАМА

1. «Компьютер, смартфон, планшет, ноутбукті еркін пайдалана аласыз ба?»

2. «Кез-келген цифрлық құрылғыларды (цифрлық фотоаппараттар, цифрлық телевизиялар, DVD-күйтабақ ойнатқыштар, проекторлар және т.б) пайдалана аласыз ба?»

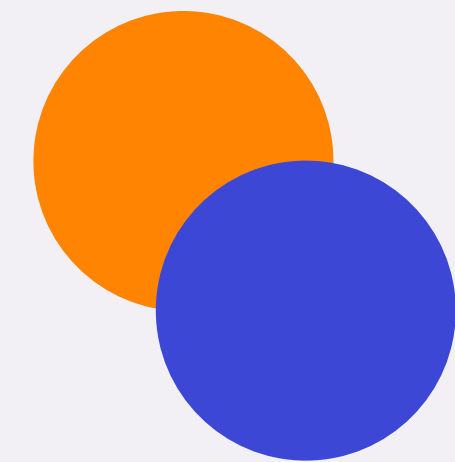

ЦИФРЛЫ-КРЕАТИВТІ ҚҰЗІРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ ЖОЛДАРЫН ҰСЫНУ

1. М.Х.ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ ӨҢІРЛІК УНИВЕРСИТЕТІНІҢ ПЕДАГОГИКА МАМАНДЫҒЫНДА БІЛІМ АЛУШЫЛАРҒА ЦИФРЛЫ-КРЕАТИВТІ ҚҰЗІРЕТТІЛІКТІ ҚАЛЫПТАСТЫРУ МАҚСАТЫНДА ОНЛАЙН ТҮРДЕ ВЕБИНАР ӨТКІЗГЕН БОЛАТЫНБЫЗ. ВЕБИНАРДА БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРГЕ ҚАЖЕТТІ ЦИФРЛЫҚ БАҒДАРЛАМАЛАР МЕН СЕРВИСТЕР ТУРАЛЫ АЙТЫЛДЫ. ВЕБИНАРҒА 20 СТУДЕНТ ҚАТЫСТЫ. НҰСҚАУЛЫҚ ЖАСАЛЫНДЫ

2. ЗЕРТТЕУ ЖҰМЫСЫН ЖАСАЙ ОТЫРЫП, БОЛАШАҚ ПЕДАГОГТЕРДІҢ КРЕАТИВТІ ҚҰЗІРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРЫП ЖӘНЕ ОДАН ӘРІ ДАМУҒА КӨМЕКТЕСЕТІН БІРНеше әдіс тәсілдер мен еңбектер көрсетілген гайд-нұсқаулық жасадық. (қосымша В) ЭКСПЕРИМЕНТ РЕТІНДЕ БҰЛ НҰСҚАУЛЫҚ М.Х.ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ ӨҢІРЛІК УНИВЕРСИТЕТІНІҢ СТУДЕНТТЕРІНЕ БЕРІЛЕТІН БОЛАДЫ, ЭКСПЕРИМЕНТТІК УАҚЫТ ӨТКЕННЕН КЕЙІН ЕҢ БІРІНШІ ТАПСЫРҒАН Г.О.РЕНЗУЛЛИДІҢ КРЕАТИВТІЛІКТІ АНЫҚТАУҒА АРНАЛҒАН ТЕСТІН ЕКІНШІ РЕТ АЛЫНАДЫ.

Жүргізілген зерттеу нәтижелері бойынша төмендегідей ұсыныстар жасалады:

- Елімізде болашақ педагогтердің ЖОО сапалы білім алып қана қоймай цифрлық тұрғыдан дамыту және оған қажеттіліктермен толықтай қамтамасыз ету; -шетелдік жоғары оқу орындарымен көбірек байланыс орнатып, тәжірбие алмасу;
- Оқу кезеңінде, педагогикалық практика кезеңінде, біліктілікті арттыру курстарында цифрлық технологияларды, онлайн платформалар мен сервистерді көбірек қолдану. Цифрлық технологияларды тек күнделікті коммуникация құралдары ретінде ғана емес, кәсіби қызметте қолдана алуға үйрету;
- Болашақ педагогтермен қатар, оларды дайындайтын университет оқытушыларының цифрлық мүмкіншіліктерін арттыру, онлайн семинарлар мен тренингтерге жиірек қатыстыру, еліміздің түкпір-түкпіріндегі педагогтарға қолайлы цифрлық орта құруға жағдай жасау, цифрлық құзіреттілікті қалыптастыру бойынша бағдарламалар құрастыру;
- Болашақ педагогтердің креативтілігін қалыптастырып, еркін ойлауға, жаңалықтар ашуға мүмкіншіліктер жасап, санасы қажалмаған, ерекше ойлана алатын және болашақ білім алушыларға дұрыс бағдар бере алатын педагогтерді дайындау.

Назарларыңызға рахмет

